

Brusel 4. června 2026
(OR. en)

10138/26

ECOFIN 746
UEM 224
SOC 334
EMPL 163
COMPET 693
ENV 636
EDUC 218
ENER 335
JAI 747
GENDER 74
JEUN 115
SAN 411
ECB
EIB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	3. června 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 221 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Polska

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 221 final.

Příloha: COM(2026) 221 final

V Bruselu dne 3.6.2026
COM(2026) 221 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

**k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové
politice Polska**

{SWD(2026) 221 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Polska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení rovněž stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU). Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním.
- (2) Dne 16. července 2025 Komise přijala návrh nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽²⁾. Cílem návrhu je zvýšit účinnost financování Unie omezením roztržitosti finanční architektury a

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Navrhované nařízení je v současné době předmětem jednání se spolunormotvárci.

podpořit členské státy při koordinaci hospodářských politik v souladu s článkem 175 Smlouvy o fungování EU.

- (3) Dne 25. listopadu 2025 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování 2026, v níž není Polsko uvedeno jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ⁽³⁾ dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.
- (4) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a bezpečnosti. Evropský semestr je sladěn s Kompasem konkurenceschopnosti, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států EU byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.
- (5) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik i v roce 2026 probíhá souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, které je nyní ve své závěrečné fázi ⁽⁴⁾. Plány pro oživení a odolnost byly spolu s financováním politiky soudržnosti zásadní pro naplnění politických priorit evropského semestru, neboť plány měly účinně řešit všechny nebo významnou část výzev, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních cyklech, a programy financované z evropské politiky soudržnosti měly zohlednit doporučení pro jednotlivé země. S blížícím se ukončením Nástroje pro oživení a odolnost je třeba zaměřit se na zachování reforem a investic, které jsou v rámci tohoto nástroje podporovány a prováděny, zejména těch, které přispívají k řešení problémů uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.
- (6) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Polsku pro rok 2026. Posoudila pokrok, který Polsko učinilo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Polsko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Polsko čelí. Posoudila rovněž pokrok Polska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (7) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada po posouzení a na doporučení Komise doporučení, kterým schválila národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Polska ⁽⁵⁾. Plán se vztahuje na období 2025 až 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let. Rada doporučila následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 6,3 % v roce 2025,

³ Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁵ Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje střednědobý fiskálně-strukturální plán Polska (Úř. věst. C, C/2025/642, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/642/oj>).

4,4 % v roce 2026, 4,0 % v roce 2027 a 3,5 % v roce 2028, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu vypočtenému vůči základnímu roku 2023 ve výši 19,6 % v roce 2025, 24,9 % v roce 2026, 29,9 % v roce 2027 a 34,4 % v roce 2028. Pro roky 2025–2028 se tato maximální tempa růstu čistých výdajů shodují s nápravnou dráhou, jak doporučila Rada podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek ⁽⁶⁾. Na základě posouzení účinných opatření Komise dne 3. června 2026 ⁽⁷⁾ se proto postup při nadměrném schodku v případě Polska pozastaví.

- (8) Ruská útočná válka proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy k tomu, aby požádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem, s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu ⁽⁸⁾, a Evropská rada na svém zasedání dne 6. března 2025 tento návrh uvítala. Na základě žádosti Polska přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Polsku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů ⁽⁹⁾. Období, kdy je národní úniková doložka aktivována (2025–2028), umožňuje Polsku přehodnocení priorit vládních výdajů nebo zvýšení státních příjmů, tak aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily fiskální udržitelnost ve střednědobém horizontu.
- (9) Dne 30. dubna 2026 předložilo Polsko svou roční zprávu o pokroku 2026 ⁽¹⁰⁾ týkající se dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy uvedené v doporučeních pro tuto zemi v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Polsko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241. Součástí roční zprávy o pokroku je zpráva o opatřeních přijatých v rámci postupu při nadměrném schodku.
- (10) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 3,6 % a inflace měřená HISC dosáhla 3,3 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 3,5 % a v roce 2027 o 2,8 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 3,6 % a v roce 2027 na úrovni 2,9 %.
- (11) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem ⁽¹¹⁾ se schodek veřejných financí Polska zvýšil z 6,4 % HDP v roce 2024 na 7,3 % HDP v roce 2025. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především vyšší výdaje na dodávky vojenského vybavení, platy ve

⁶ Doporučení Rady s cílem odstranit nadměrný schodek v Polsku, přijaté dne 21. ledna 2025. Všechny dokumenty týkající se postupu při nadměrném schodku Polska jsou k dispozici na internetové stránce: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Poland_en.

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance, Evropský semestr 2026 – jarní balíček (COM(2026) 200 final).

⁸ Sdělení Komise „Sladění zvýšených výdajů na obranu s Paktem o stabilitě a růstu“, Brusel, 19. března 2025, C(2025) 2000 final.

⁹ Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Polsku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2025/3971, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3971/oj>).

¹⁰ Roční zprávy o pokroku z roku 2026 jsou k dispozici na této internetové stránce: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

veřejném sektoru a sociální dávky. Jarní prognóza Komise 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek ve výši 6,5 % HDP v roce 2026 a ve výši 6,3 % HDP v roce 2027. Pokles v roce 2026 odráží především omezení výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů, zejména výdajů na odměňování zaměstnanců a investice, a nová diskreční opatření zvyšující příjmy. Snížení schodku v roce 2027 odráží především přijatá diskreční opatření na straně příjmů.

- (12) Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky⁽¹²⁾, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, v roce 2025 expanzivní v rozsahu 1,3 % HDP. Předpokládá se, že toto nastavení bude v roce 2026 expanzivní v rozsahu 0,3 % HDP a v roce 2027 restriktivní v rozsahu 1,7 % HDP.
- (13) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem⁽¹³⁾ se veřejný dluh Polska zvýšil z 54,8 % HDP na konci roku 2024 na 59,7 % HDP na konci roku 2025. Zvýšení poměru veřejného dluhu k HDP v roce 2025 odráží především vysoké schodky a vnitřní dynamiku dluhu zvyšující zadlužení v souvislosti s investicemi do obrany. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že poměr dluhu k DPH se do konce roku 2026 zvýší na 64,5 % a do konce roku 2027 dále vzroste na 68,3 %. Zvýšení v letech 2026 a 2027 odráží především vysoké schodky a vnitřní dynamiku dluhu zvyšující zadlužení.
- (14) Celkové výdaje polských vládních institucí na obranu na základě údajů Eurostatu⁽¹⁴⁾ v roce 2025 činily 3,4 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2026 se v roce 2026 předpokládá stejná úroveň. To odpovídá nárůstu o 1,8 procentního bodu HDP ve srovnání s referenčním rokem 2021.
- (15) Unie nadále čelí riziku přerušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, které ještě zhoršuje geopolitické napětí, jež ovlivňuje celosvětové trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že obecná a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neúčinná. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 přijalo Polsko opatření fiskální politiky ke zmírnění dopadu vysokých cen energií na domácnosti a podniky⁽¹⁵⁾. Patří mezi ně necílené snížení spotřební daně a DPH z pohonných hmot platné do 15. května 2026. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že fiskální náklady na tato opatření budou v roce 2026 činit přibližně 0,1 % HDP. Z odhadů Komise vyplývá, že pokud by tato opatření zůstala v platnosti do konce roku 2026, jejich fiskální náklady v roce 2026 budou činit 0,4 % HDP.
- (16) Podle výpočtů Komise čisté výdaje Polska vzrostly v roce 2025 o 8,5 % a v letech 2024 a 2025 kumulativně o 22,9 %. Růst čistých výdajů v roce 2025 je nad doporučeným maximálním tempem růstu, což odpovídá odchylce 0,9 % HDP v ročním vyjádření. Pokud vezmeme v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, kumulativní tempo růstu čistých výdajů je rovněž vyšší než doporučené maximální

¹² Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

¹³ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

¹⁴ Eurostat, veřejné výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG).

¹⁵ Situace ke dni uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. května 2026).

tempo růstu a odpovídá v kumulativním vyjádření odchylce ve výši 1,2 % HDP. Předpokládaná odchylka je však s ohledem na zvýšení výdajů na obranu v mezích flexibility národní únikové doložky.

- (17) Podle výpočtů Komise se předpokládá, že čisté výdaje Polska vzrostou o 4,0 % v roce 2026 a o 27,9 % kumulativně za roky 2024, 2025 a 2026. Předpokládaný růst čistých výdajů v roce 2026 je nižší než doporučené maximální tempo růstu. Vezmou-li se v úvahu roky 2024, 2025 a 2026 dohromady, předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů je vyšší než doporučené maximální tempo růstu a odpovídá v kumulativním vyjádření odchylce ve výši 1,0 % HDP. Předpokládaná odchylka je však na základě současných prognóz výdajů na obranu v mezích flexibility národní únikové doložky.
- (18) Veřejné výdaje v posledních letech rychle rostly, což bylo způsobeno mnoha politickými prioritami, včetně zvýšených výdajů na obranu a sociální politiku. V roce 2025 dosáhly 50,9 % HDP, což je nad průměrem EU, který činí 49,5 % HDP. Efektivita veřejných financí zůstává výzvou, protože sociální dávky jsou do značné míry necílené a nejsou testovány na úrovni domácností z hlediska majetkových poměrů, což vede k systému sociálního zabezpečení s omezenou přerozdělovací silou. Přezkumy výdajů prováděné od roku 2024 měly omezený dopad, pokud jde o přerozdělování výdajů.
- (19) Kromě racionalizace výdajů jsou k obnovení rovnováhy veřejných financí a zachování udržitelnosti veřejného dluhu zapotřebí zdroje příjmů. Daňové příjmy v poměru k HDP zůstávají značně pod úrovní souhrnného ukazatele EU, a to i přes postupný nárůst pozorovaný v letech 2024 a 2025. Polská daňová skladba se vyznačuje relativně nízkou závislostí na zdanění práce, přičemž příjmy z daně z příjmu fyzických osob jsou výrazně nižší než průměr EU, zatímco spotřební daně a daně z majetku mají na celkových příjmech vyšší podíl. Daňová základna by mohla být rozšířena o nové zdroje, aniž by to bránilo hospodářskému růstu. K mobilizaci dodatečných příjmů je rovněž zapotřebí vyvinout větší úsilí o zlepšení dodržování daňových předpisů. Přestože se výpadek příjmů z daně z přidané hodnoty (DPH) snížil, zůstává značný. Vysoký daňový deficit se odhaduje také u daně z příjmů právnických osob.
- (20) Pokud jde o přiměřenost důchodových dávek, je patrný klesající trend. Poměr důchodu ke mzdě – poměr průměrného důchodu k průměrné mzdě – se snížil z 66 % v roce 2005 na 55 % v roce 2024. Podle odhadů uvedených ve zprávě o stárnutí obyvatelstva z roku 2024 by omezení dalšího poklesu poměru důchodu ke mzdě předpokládaného při nezměněné politice znamenalo zvýšení výdajů na důchody do roku 2045 o 2,5 procentního bodu HDP. To by ohrozilo udržitelnost důchodového systému. Odhaduje se, že do roku 2040 bude polovina důchodců pobírat důchod ve výši zákonného minima. To by se týkalo především žen, jejichž nízká účast na trhu práce (48,3 % oproti 59,4 % na úrovni EU, ve věku 55–64 let) odráží jejich nižší zákonem stanovený věk odchodu do důchodu. Kromě toho jsou důchodovou chudobou ohroženy i osoby samostatně výdělečně činné, které platí minimální příspěvky na důchodové zabezpečení, a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, které hradí důchodové pojistné pod minimální hranicí. Důchodový systém se rovněž vyznačuje velkou roztržitostí a nákladnými zvláštními režimy pro vybrané profese. Největší zvláštní důchodový systém, KRUS, je určen zemědělcům, kteří představují více než 10 % všech důchodců a penzistů v Polsku, a je výrazně dotován ze státního rozpočtu (přibližně 0,7 % HDP v roce 2025). Příspěvky na sociální zabezpečení od velkých zemědělců neodrážejí výši jejich příjmů, což má vliv na přiměřenost důchodů. Pravidla upravující nároky na důchod v systému KRUS a výpočet převodů

důchodového kapitálu do obecného důchodového systému navíc nemotivují zemědělce, zejména ty, kteří mají v systému KRUS významné příspěvkové období, k přechodu do obecného systému. Jiné profese, jako jsou uniformované útvary nebo soudci a státní zástupci, pobírají důchody bez placení příspěvků, a jsou tedy plně odkázány na dotace ze státního rozpočtu.

- (21) Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění nástrojů financování Unie, a to i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné do procesu systematicky, smysluplně a včas zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.
- (22) Provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS), probíhá v Polsku rychleji, než je průměr na úrovni EU, a to z hlediska výběru projektů i plateb. Je důležité udržet současnou dynamiku a zároveň maximalizovat reálný dopad investic. Polsko již na základě svých programů politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu. Některé oblasti však mohou vyžadovat další posílení v provádění, například ukončení závislosti na fosilních palivech a spravedlivá transformace. Je naprosto nezbytné zajistit, aby nové investice, které Polsko určilo ve svém přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období, zejména ty, které souvisejí s pěti prioritami uvedenými v nařízení o přezkumu v polovině období ⁽¹⁶⁾, byly rychle a účinně realizovány.
- (23) Polsko čelí několika výzvám souvisejícím se zjednodušením, výzkumem a inovacemi, energetikou, klimatem a vodním hospodářstvím, dovednostmi a vzděláváním, začleňováním znevýhodněných skupin a segmentací trhu práce a bydlením.
- (24) Polsko má sice regulační rámec obecně podporující hospodářskou soutěž, ale stále čelí určitým výzvám, které se týkají složitosti legislativy a zajištění účinného institucionálního rámce. Celkem 71 % podniků považuje regulaci podnikání za překážku pro svou společnost při investování v Polsku ⁽¹⁷⁾ a náklady, které společností, zejména malým a středním podnikům, vznikají při dodržování pracovněprávních pravidel a daňových systémů, jsou poměrně vysoké. Podle investičního průzkumu EIB podíl podniků v Polsku, které vyčleňují více než 10 % svých zaměstnanců na řešení regulačních požadavků, výrazně poklesl (z 25 % v roce 2024 na 19 % v roce 2025), ale zůstává značně nad průměrem EU, který činí 11 %. Zapojení sociálních partnerů do legislativního procesu je navíc stále omezené a zúčastněné strany uvádějí přetrvávající nedostatky ve fungování Rady pro sociální dialog. Systém zadávání veřejných zakázek stále trpí tím, že nabídky podává nízký počet společností, jakož i zdoluhavými a složitými postupy. K řešení těchto problémů by mohlo přispět další posílení digitalizace procesu zadávání veřejných zakázek a plánování s předstihem, včetně oznamování dlouhodobých plánů zadávání veřejných zakázek. Regulační a administrativní překážky ovlivňují obchod se zbožím a službami v rámci EHP, přičemž vnitrostátní pravidla týkající se obalů a odpadů vytvářejí zátěž spojenou s dodržováním předpisů.

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období.

¹⁷ [Průzkum investic provedený EIB v roce 2025: Přehled týkající se Polska.](#)

- (25) Navzdory dlouholetému silnému hospodářskému růstu a zlepšování životní úrovně se Polsko stále potýká se značnými rozdíly v rozvoji mezi jednotlivými regiony i uvnitř nich a mezi městskými a venkovskými oblastmi. Východní Polsko zůstává obzvláště znevýhodněné, neboť jeho HDP na obyvatele v roce 2024 činilo 61,3 % průměru EU, čímž se řadí k nejhudším regionům Unie. Situaci regionů na vnější východní hranici EU dále zhoršila ruská útočná válka proti Ukrajině, která zvýšila bezpečnostní obavy a ekonomickou nejistotu a snížila atraktivitu těchto regionů pro investory i obyvatele. Mnohé oblasti, zejména ty mimo hlavní metropolitní centra, trpí nedostatečnou administrativní kapacitou a nerovným přístupem k základním veřejným službám, včetně vzdělávání, zdravotní péče, péče o děti a dopravy, což dále snižuje jejich atraktivitu. Inovace ve východních a severozápadních regionech, včetně investic do inovací, jsou omezené, což brání růstu jejich produktivity a dostupnosti kvalitních pracovních míst.
- (26) Hospodářský růst a konkurenceschopnost Polska stále více závisí na jeho schopnosti využívat potenciál vědy a inovací. Navzdory neustálému zvyšování výdajů podniků na výzkum a vývoj zůstávají výsledky Polska v oblasti inovací omezené, přičemž v roce 2025 dosáhla výkonnost Polska v oblasti výzkumu a vývoje pouze 65,9 % průměru EU, což oproti roku 2024 představuje zlepšení o 2,6 procentního bodu. Spolupráce mezi vědou a podniky je omezená, což snižuje schopnost Polska komercializovat svůj výzkum. Tento problém je umocněn nedostatečnými pobídkami pro výzkumné pracovníky ke spolupráci s průmyslem, například nedostatečným oceněním výsledků komercializace při hodnocení vědecké činnosti. Zásadní význam bude mít zatraktivnění kariéry ve výzkumu a další modernizace vědeckých institucí. Úsilí o podporu inovací musí zahrnovat aktualizaci a zefektivnění strategií pro inteligentní specializaci. Mezi klíčové kroky k dosažení vysoce výkonného inovačního ekosystému patří další rozvoj prostředí, které podporuje přenos technologií, budování a rozvoj startupů a zajištění jejich přístupu ke stabilnímu a spolehlivému financování.
- (27) Navzdory dobrému pokroku stále přetrvávají problémy v oblasti digitalizace veřejných služeb a jejich dostupnosti pro občany a podniky, která zůstává pod průměrem EU, zejména pokud jde o občany, kde Polsko dosáhlo 71 bodů oproti průměru EU 82 bodů. Omezení v interoperabilitě, sdílení dat mezi systémy veřejné správy a zásada „pouze jednou“ při sběru dat narušují uživatelskou zkušenost a zužují potenciál digitalizace veřejných služeb ke snížení administrativní zátěže, zatímco odvětví, jako je justice, by měla prospěch z další digitalizace, která by zlepšila účinnost a dostupnost. Polsko dosud plně nevyužilo přeshraniční výměnu dat a nevyužilo příležitosti ke zjednodušení administrativních postupů, zejména díky většímu využívání formátů strukturovaných údajů.
- (28) Rozšíření digitálních technologií v malých a středních podnicích v Polsku zůstává pod průměrem EU, což omezuje produktivitu a inovace. I když se podíl zvýšil, pouze 59 % polských malých a středních podniků dosáhlo v roce 2025 základní úrovně digitální intenzity (ve srovnání s průměrem EU, který činí 71,4 %). Zaostává také zavádění pokročilých technologií, jako je umělá inteligence, což by mohlo bránit budoucímu růstu. Polsku by prospěla další stimulace investic a specializovaná podpora znalostí při digitalizaci, prosazování zavádění pokročilých technologií a prohlubování dovedností zaměstnanců, jakož i účast v celounijních iniciativách.
- (29) Polský trh s bydlením se v posledních letech vyznačuje nízkou nabídkou bydlení a poklesem jeho cenové dostupnosti. Ceny nemovitostí a nájmu od roku 2015 rychle rostou, zejména ve městech. Investice do bydlení jsou stále nejnižší v EU, zatímco kvalita a podmínky bydlení zůstávají náročné a míra přelidněnosti je vysoká. K řešení

tohoto problému je zapotřebí široká škála opatření se zaměřením na politiky na straně nabídky, včetně zlepšení regulace trhu s bydlením s cílem zvýšit nabídku dostupného bydlení, zlepšit jeho kvalitu a zpomalit inflaci cen nemovitostí.

- (30) Polská politika v oblasti bydlení je roztržštěná. Různé programy jsou rozděleny mezi různá ministerstva, jejichž priority si vzájemně konkurují, a na centrální úrovni neexistuje žádný orgán, který by politiku v oblasti bydlení koordinoval. Neexistuje žádná centralizovaná analýza potřeb bydlení a stávajícího bytového fondu (ani na místní úrovni). K řešení tohoto problému by Polsko potřebovalo zavést koordinaci politiky bydlení na centrální úrovni a mezi centrální a místní správou a vytvořit dlouhodobou strategii bydlení s jasným postupem pro řešení klesající nabídky a cenové dostupnosti bydlení, zlepšení kvality bydlení a zavedení monitorovacích nástrojů (spolu s víceúrovňovým mechanismem sběru údajů zaměřeným na prázdné nemovitosti), aby bylo možné lépe identifikovat konkrétní místní domovní a bytový fond a potřeby a zaměřit se na ně.
- (31) Přístup k sociálnímu, obecnímu a cenově dostupnému bydlení je v Polsku nízký a zranitelné skupiny čelí specifickým překážkám (včetně diskriminace a omezení dostupnosti). Velký deficit bytové výstavby přispívá k nedostatku bytů a omezenému přístupu k bydlení pro skupiny se zvláštními potřebami. Ke zvýšení nabídky bydlení, zlepšení jeho kvality a lepšímu zacílení na potřeby specifických skupin by Polsko potřebovalo rozšířit a modernizovat svůj systém a programy sociálního a dostupného nájemního bydlení pomocí stabilní, dlouhodobé strategie a financování obecních programů bydlení, zavést programy renovace a rekonstrukce prázdných budov na byty, rozšířit agentury zaměřené na pronájmy sociálního bydlení a rozvíjet řešení v oblasti bydlení pro zranitelné skupiny, jako jsou starší osoby, osoby se zdravotním postižením a osoby bez domova.
- (32) Nabídku bydlení a přístup k cenově dostupnému bydlení negativně ovlivňují polské předpisy týkající se nájemního bydlení a stavební zákony a jejich uplatňování. Právní ochrana a práva na trhu s nájemním bydlením nejsou vyvážené, neboť stávající právní předpisy nechrání dostatečně a rovnoměrně práva pronajímatelů ani nájemců. Pronajímatelé čelí zdlouhavým a nákladným řízením o vystěhování i v případě, že nájemce poruší nájemní smlouvu, zatímco nájemci mohou být ovlivněni dlouhodobou nestabilitou nájemného, protože zákon jasně neupravuje zvyšování nájemného a často nejsou dodržovány výpovědní lhůty. Vyváženější přístup k právům pronajímatelů a jistotě nájemců a lepší prosazování stávajících právních předpisů by usnadnilo stabilní a dlouhodobé nájem. V zájmu rychlejší a levnější výstavby bytů by se mohly zlepšit i regulační postupy ve stavebnictví.
- (33) Polsko je i nadále jedním z mála členských států, které zakládají daň z nemovitostí na velmi nízké maximální paušální sazbě stanovené centrálně zákonem, a nikoli na hodnotě nemovitosti. To vytváří regresivní režim zdanění nemovitostí a přispívá ke spekulativní investiční poptávce, neboť nemovitosti jsou zdaňovány výrazně méně než rizikovější finanční aktiva, jako jsou akcie, což zvyšuje inflaci cen nemovitostí. Tuto situaci by řešila změna daňového režimu směrem ke zdanění pozemků nebo nemovitostí na základě hodnoty (prostřednictvím daně z hodnoty pozemků nebo katastrální daně z nemovitostí), což by zlepšilo jeho progresivitu a řešilo pobídky přispívající k rychlému růstu cen bydlení a nízké nabídce v důsledku prázdných nebo nedostatečně využívaných nemovitostí či pozemků.
- (34) Tempo energetické transformace navzdory nedávným snahám stále zpomalují překážky v rozvodné síti. V roce 2025 byly zamítnuty žádosti o připojení přibližně

42 GW kapacity obnovitelných zdrojů. To je více než celková instalovaná kapacita obnovitelných zdrojů v Polsku. V zájmu řešení těchto překážek se provozovatel přenosové soustavy snaží upřednostnit investice do přenosových soustav, přenosu na severojižní ose, jakož i do vyhrazených koridorů pro nové kapacity, které jsou v současné době ve vývoji (jak na moři, tak v jaderné energetice), do integrace přenosových a distribučních soustav a řešení flexibility. Je třeba vyvinout další úsilí ke zvýšení flexibility polského energetického systému, mimo jiné prostřednictvím přeshraničního obchodování s elektřinou, aby se zabránilo omezování obnovitelných zdrojů energie a zmírnily se cenové skoky v době špiček. Současná úroveň přeshraničního propojení je nízká, přičemž jediným probíhajícím projektem je propojení Harmony Link s Litvou. Omezení pro přidělování kapacit systematicky oddělila polské ceny elektřiny od trhu EU a nyní přispívají k vyšším cenám. Ačkoli používání omezení pro přidělování zaznamenává určitý pokles, četnost aktivace těchto opatření je znepokojující, protože v konečném důsledku vedou k omezování obnovitelných zdrojů energie.

- (35) Vzhledem k závislosti na drahých fosilních palivech při výrobě elektřiny a nedostatku nefosilní flexibility a propojení byly velkoobchodní ceny elektřiny v Polsku v roce 2025 v průměru deváté nejvyšší v EU, což omezovalo dostupnost energie. Další zavádění obnovitelných zdrojů energie naráží i na omezení nesouvisející s rozvodnou sítí. Nepřiměřeně vysoké daňové zatížení elektřiny (ve srovnání se zemním plynem) v maloobchodních cenách brání v Polsku elektrifikaci, a to jak průmyslových odvětví, tak domácností. Průmysloví spotřebitelé platí za elektřinu přibližně třikrát více než za plyn a daně a poplatky tvoří třetinu jejich účtu za elektřinu. V odvětví vytápění daňové zatížení elektřiny brání zavádění tepelných čerpadel. Polské odvětví těžby uhlí je silně dotováno a spotřebovává rozpočtové prostředky, které by jinak mohly být využity mimo jiné k urychlení přechodu na čistou energii a průmyslové transformace. Za prioritu pro postupné ukončení by mohly být považovány dotace na fosilní paliva, které cíleně neřeší energetickou chudobu ani skutečné problémy týkající se energetické bezpečnosti.
- (36) Průmyslová transformace postrádá soudržný strategický a legislativní rámec, který by sladil politické pobídky, plánování infrastruktury a finanční podporu s cíli na podporu investic v prioritních odvětvích. Klíčové dekarbonizační zásahy – elektrifikace, zavádění obnovitelných zdrojů energie na místě, využívání zeleného vodíku a zavádění zachycování, využívání a ukládání uhlíku – jsou prováděny spíše po krocích než strukturálně. Ukončování využívání uhlí představuje pro regiony, které jsou stále závislé na těžbě a průmyslu s vysokou intenzitou emisí, velkou hospodářskou a sociální výzvou. Klíčem ke zmírnění ztráty konkurenceschopnosti a zároveň k podpoře inovací a růstu v těchto regionech bude koordinovaný přístup k průmyslové transformaci.
- (37) Dálkové i individuální vytápění je i nadále závislé na uhlí a čelí strukturálním výzvám v oblasti dekarbonizace. Obnovitelné zdroje dodávají pouze 21 % energie spotřebované na vytápění a chlazení ve všech odvětvích. V odvětví dálkového vytápění dochází v kombinované výrobě tepla a elektřiny k přechodu z uhlí na plyn, ale integrace obnovitelných zdrojů energie zaostává. Uhlí stále tvoří 60 % skladby pro dálkové vytápění, zatímco využívání obnovitelných a nízkoemisních systémů je omezeno na demonstrační projekty a několik menších měst. Pokrok v dekarbonizaci závisí na urychlené diverzifikaci zdrojů tepla a modernizaci sítí, jakož i na plánování využití potenciálu odpadního tepla. Přibližně 15 % polských domácností stále používá uhlí k individuálnímu vytápění, což je nejvyšší absolutní číslo v EU, které souvisí i s

jednou z nejhorších úrovní kvality ovzduší v EU. Odhaduje se, že srovnatelný podíl domácností je také ohrožen energetickou chudobou v důsledku vysokých nákladů na energii a nízké účinnosti budov. Klíčem ke snížení emisí a znečištění ovzduší je další úsilí o snížení závislosti na uhlí a zlepšení energetické účinnosti. Vytápění a chlazení představují 81 % spotřeby energie v domácnostech.

- (38) Přechod na udržitelnou dopravu je v Polsku i nadále náročný, protože emise ze silniční dopravy se za posledních dvacet let téměř zdvojnásobily. Využívání elektromobilů v soukromé a nákladní dopravě roste pomalu kvůli nedostatečným pobídkám, včetně fiskálních, a dobíjecí infrastruktury. Podpora a koordinace rozvoje intermodální veřejné dopravy s nulovými emisemi může dále podpořit snahy o dekarbonizaci a zároveň lepší propojení.
- (39) Polsko je zranitelné vůči vysokým rizikům sucha, povodní, vln veder a extrémních povětrnostních jevů, které ohrožují ekonomickou bezpečnost a dobré životní podmínky lidí. Polsku stále chybí aktualizovaná národní strategie pro přizpůsobení se změně klimatu, která by vycházela z nejnovějších dostupných hodnocení rizik. Očekává se, že práce na aktualizaci strategie přijaté v roce 2013 budou dokončeny až v roce 2027. To ztěžuje plánování opatření pro přizpůsobení se a koordinaci mezi místními, regionálními a celostátními orgány, pokud jde o řešení akutních potřeb v oblasti posílení odolnosti vůči změně klimatu a připravenosti. Změna klimatu zhoršuje environmentální rizika a obzvláště zranitelné jsou vodní zdroje a ekosystémy. Neklesající znečištění vody z průmyslové činnosti v kombinaci s vyššími teplotami zůstává kritickým problémem, který ohrožuje sladkovodní zdroje. Ochrana a obnova ekosystémů vyžaduje silnější pobídky, včetně finančních, v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“, s cílem omezit znečištění a podpořit udržitelné využívání. Přírodní zdroje jsou rovněž faktorem zmírňování změny klimatu, ale pohlcování uhlíku v Polsku není dostatečně ambiciózní, aby bylo možné splnit cíl pro rok 2030 v oblasti využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví. Je zapotřebí dalších politik na podporu udržitelného zemědělství v mokřadech a rašeliníštích a řízení městských sídel.
- (40) Vzhledem k zásadní úloze lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členskými státy, aby urychleně přijaly opatření k řešení strukturálních problémů souvisejících s lidským kapitálem v oblasti dovedností a vzdělávání, které brání konkurenceschopnosti. Doporučení Polsku z roku 2026 mohou přispět k provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii.
- (41) Zhoršující se základní dovednosti a rostoucí nerovnosti ve vzdělávání jsou i nadále výzvou. Od roku 2018 se podíl patnáctiletých žáků s nedostatečnými výsledky v základních dovednostech zvýšil více, než je průměr EU. Regionální rozdíly přetrvávají jak ve vztahu k výsledkům vzdělávání, tak v přístupu ke vzdělání. Inkluzivní vzdělávání představuje problém, protože vysoký podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je v segregovaných zařízeních. K usnadnění přechodu žáků se zdravotním postižením do hlavního vzdělávacího proudu by Polsku prospělo vypracování strategie inkluzivního vzdělávání, posílení podpůrných služeb a cílené vzdělávání učitelů. Rozvoj dlouhodobého strategického přístupu k inkluzivnímu vzdělávání by usnadnil zapojení zúčastněných stran, provádění komplexních opatření a také rozšíření přístupu k inkluzivnímu vzdělávání pro všechny studenty. Nedostatečné zelené a digitální dovednosti jsou navíc i nadále překážkou souběžné transformace. Například v roce 2025 měla alespoň základní digitální dovednosti pouze polovina polské populace ve věku 16–74 let, což je pod průměrem EU. Polsku by

mohl prospět ucelenější přístup k řešení nedostatku v oblasti dovedností v kontextu souběžné transformace a v širším měřítku také důkladnější monitorování a hodnocení reforem a investic do dovedností na všech úrovních.

- (42) Polsko se stále potýká s dlouhodobě nízkým počtem studentů a nízkým podílem absolventů přírodovědných, technologických, inženýrských a matematických studijních programů (STEM), což omezuje inovační kapacitu země. Integrovanější přístup ke vzdělávání v oborech STEM (včetně lepší informovanosti o kariéře, mentoringu, oslovování znevýhodněných skupin) by byl rovněž přínosem pro podporu studentů (zejména žen) při volbě povolání v oborech STEM.
- (43) Klíčovým úkolem při řešení poklesu základních dovedností zůstává vybavení učitelů potřebnými dovednostmi a zlepšení kvality jejich vzdělávání. Nedostatek učitelů přetrvává a může se ještě prohloubit, protože přetrvávají problémy s přilákáním a udržením nových zaměstnanců. Nízký podíl učitelů mladších 30 let na středních školách navíc poukazuje na potřebu atraktivnějších kariér pro učitele. K usnadnění úspěšné realizace reformy učebních osnov a zlepšení kariérních vyhlídek učitelů by Polsko potřebovalo zajistit dostatečný počet učitelů, modernizaci počátečního vzdělávání učitelů a trvalé investice do jejich profesního rozvoje (a to i v souvislosti s inkluzivním vzděláváním).
- (44) Obavy z relativně nízké efektivity systému odborného vzdělávání a přípravy přetrvávají, a to i přes vysokou míru účasti. Míra zaměstnanosti čerstvých absolventů odborného vzdělávání a přípravy se snížila a zůstává pod průměrem EU. Situaci absolventů odborného vzdělávání a přípravy by mohly zlepšit identifikace hlavních příčin horších výsledků těchto absolventů v oblasti zaměstnanosti, zejména pokud jde o nízké základní dovednosti, omezený význam programů pro trh práce a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, a specializovaný, na důkazech založený akční plán na jejich řešení. To by mohlo být doplněno opatřeními na posílení kvality výuky (včetně řešení nedostatku učitelů a nedostatků v odborné přípravě), lepší sladění učebních osnov s potřebami trhu práce, včetně digitálních a zelených dovedností, a posílení koordinace s politikami vzdělávání dospělých. Účast na vzdělávání dospělých je stále výrazně pod průměrem EU, zejména v případě neformálního učení, a doposud bylo dosaženo jen omezeného pokroku. V roce 2024 se vzdělávání účastnila pouze pětina dospělé populace, což je hluboko pod průměrem EU a cílem pro rok 2030. Systém vzdělávání dospělých zůstává roztržitý v důsledku rozptýlené správy mezi ministerstvy a regionálními aktéry a také kvůli velké závislosti na financování na základě projektů. To přispívá k omezené soudržnosti systému. Systému by proto prospěla silnější koordinace a financování na celostátní úrovni.
- (45) Začlenění znevýhodněných skupin na trh práce nadále představuje výzvu. Hlavní příčinou nečinnosti zůstávají zdravotní postižení a nemoci. Rozdíl v zaměstnanosti osob se zdravotním postižením se dále zvýšil z 33,9 procentního bodu v roce 2023 na 35,6 procentního bodu v roce 2024. Účast osob se zdravotním postižením na trhu práce se pohybuje těsně nad 50 %. Pokroku bylo dosaženo v oblasti regulace a zlepšení přístupu ke službám péče o děti, a to z velké části s podporou fondů ESF+ a Nástroje pro oživení a odolnost, ale účast žen na trhu práce je stále nízká a ovlivněna regionálními rozdíly. Dovednosti pracovníků ze zemí mimo EU jsou na trhu práce stále nedostatečně využívány. V roce 2023 pracoval téměř každý druhý státní příslušník země mimo EU pod úrovní své kvalifikace, a to i přes jejich vysokou účast na trhu práce. Existuje prostor pro pokračování v úsilí o zvýšení účinnosti veřejných služeb zaměstnanosti s cílem poskytovat cílenější podporu při začleňování znevýhodněných skupin na trh práce.

- (46) Podíl občanskoprávních smluv na celkové zaměstnanosti roste. Také osoby samostatně výdělečně činné, které si nenajímají zaměstnance, představují významný podíl na celkové zaměstnanosti, který překračuje průměr EU. Na obě skupiny se nevztahuje plná sociální ochrana, protože nemocenské pojištění je dobrovolné a existují právní předpisy, které umožňují snížení pojistného na sociální zabezpečení, což může mít negativní dopad na budoucí dávky včetně důchodů. Vede to k daňové arbitráži (daně a příspěvky na sociální zabezpečení) mezi různými typy smluv, přičemž s rostoucím příjmem roste daňové zatížení. Míra kolektivního vyjednávání je nejnižší v EU a je častěji využívána na podnikové než na odvětvové úrovni, což celkově oslabuje vyjednávací pozici pracovníků a osob samostatně výdělečně činných.
- (47) Služby dlouhodobé péče nejsou připraveny na rostoucí demografické výzvy. Veřejné výdaje na dlouhodobou péči zůstávají nízké a jsou z velké části určeny na rezidenční péči (výrazně nad průměrem EU), zatímco programy zaměřené na rozvoj domácí nebo komunitní péče jsou nadále podfinancovány nebo jsou vysoce závislé na financování z EU. To se promítá do vysokých nákladů, které lidé v nouzi hradí z vlastní kapsy, a do vysoké závislosti na neformální péči v oblasti domácích služeb. Polsku by prospělo zlepšení kvality a dostupnosti služeb dlouhodobé péče, zejména domácí a komunitní péče, a to i zvýšením souvisejícího financování a jeho udržitelnosti,

DOPORUČUJE Polsku v letech 2026 a 2027:

1. Nadále dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 21. ledna 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek a současně využít flexibilitu poskytnutou národní únikovou doložkou pro vyšší výdaje na obranu. Posílit výdaje na obranu a připravenost a zároveň zajistit účinnost výdajů a postupně upravit rozpočet tak, aby byly zachovány strukturálně vyšší výdaje na obranu. Zajistit, aby veškerá opatření přijatá ke zmírnění dopadů zvýšení cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly současně slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU. Zlepšit efektivitu veřejných výdajů, mimo jiné lepším zacílením sociálních dávek a rozšířením rozsahu přezkumů výdajů. Rozšířit příjmy vládních institucí, také prostřednictvím většího důrazu na zdroje, které méně škodí růstu, a zlepšením dodržování daňových předpisů. Zlepšit přiměřenost důchodového systému a zároveň zachovat jeho dlouhodobou udržitelnost zvýšením skutečného věku odchodu do důchodu, řešením důchodové chudoby žen a osob samostatně výdělečně činných a reformou zvláštních důchodových systémů.
2. Zajistit kontinuitu reformy a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Udržet tempo provádění programů politiky soudržnosti, v případě potřeby na základě přerozdělení prostředků na strategické priority a flexibility v rámci přezkumu rámce politiky soudržnosti v polovině období. Řešit jedinečné socioekonomické a bezpečnostní výzvy a výzvy v oblasti civilní připravenosti, jež se týkají zejména regionů na vnější východní hranici EU.
3. Zjednodušit regulaci, zlepšit regulační nástroje a zajistit stabilní a jasný právní rámec. Podpořit hospodářskou soutěž v oblasti zadávání veřejných zakázek, zefektivnit zadávací řízení a snížit jejich těžkopádnost a zajistit dlouhodobé plánování zadávání veřejných zakázek. Posílit vazby mezi vědou a podniky vytvořením silnějších pobídek pro komercializaci výzkumu a vytvořením účinného souboru projektů připravených pro investování. Modernizovat veřejný výzkumný systém, zvýšit přitažlivost kariéry ve výzkumu a zajistit udržitelné financování

výzkumu a inovací. Učinit podnikatelské prostředí příznivějším pro inovace, a to i pro startupy a scaleupy. Snižovat územní rozdíly, zejména prostřednictvím lepšího přístupu k veřejným službám a infrastruktuře a zlepšením jejich kvality, také v oblasti výzkumu a inovací. Vybudovat administrativní kapacitu a zlepšit efektivitu využitím interoperability elektronických služeb a zásady sběru dat „pouze jednou“ pro digitalizaci. Zvýšit digitální intenzitu malých a středních podniků a zároveň upřednostnit podporu pokročilých technologií. Zvýšit nabídku a kvalitu cenově dostupného a sociálního bydlení prostřednictvím účinné koordinace a strategií politiky bydlení, rozšíření programů cenově dostupného a sociálního bydlení, zlepšení právních předpisů a revize zdanění nemovitostí.

4. Zvýšit flexibilitu a kapacitu energetické soustavy, zvýšit přeshraniční propojení a obchodování s elektřinou a odstranit překážky dalšího zavádění obnovitelných zdrojů energie. Podporovat vyvážené cenové signály u elektřiny, které budou motivovat k elektrifikaci, a postupně zrušit dotace na fosilní paliva, zejména dotace související s těžbou uhlí. Umožnit čistou průmyslovou transformaci a podpořit strategie přechodu zaměřené na inovace pro regiony závislé na uhlí. Snížit závislost na fosilních palivech v oblasti vytápění ve spojení s tepelnou modernizací budov. Podporovat dekarbonizaci dopravy spolu s podpůrnou infrastrukturou. Budovat odolnost vůči změně klimatu prostřednictvím funkční správy v oblasti přizpůsobení se změně klimatu, obnovy ekosystémů a udržitelného využívání přírodních zdrojů.
5. Podporovat kvalitní a inkluzivní vzdělávání a řešit nedostatek pracovních sil a dovedností. Zvýšit účast v oborech STEM ve vysokoškolském vzdělávání a řešit nedostatek učitelů a kvalitu jejich vzdělávání. Dále posilovat účinnost odborného vzdělávání a přípravy. Usnadnit a zvýšit účast dospělých na vzdělávání. Zvýšit účast znevýhodněných skupin na trhu práce, zejména osob se zdravotním postižením, a to i poskytováním přizpůsobené podpory na trhu práce. Na základě konzultací se sociálními partnery snížit segmentaci trhu práce řešením daňové arbitráže mezi jednotlivými typy smluv a zlepšit přístup k sociální ochraně. Zvýšit dostupnost a kvalitu služeb dlouhodobé péče.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*